

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Toruniu
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 grudnia 2022 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Najwyższego - Izby Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt II USK 550/21,

1. odrzuca zażalenie,

**2. oddala wniosek pełnomocnika ustanowionego z urzędu o
przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w
postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt II USK 550/21, Sąd Najwyższy – w sprawie z odwołania M. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Toruniu o prawo do emerytury - po rozpoznaniu skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 12 listopada 2020 r., sygn. akt III AUa 24/20, w pkt 1. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w pkt 2. zasądził od M. K. na rzecz Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, w pkt 3. adw. M. K. przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 120 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, przy czym kwotę tę należy podwyższyć o stawkę podatku od towarów i usług.

Powyższe postanowienie Sądu Najwyższego – co do jego pkt 2. i 3. – zażaleniem zaskarżyła ubezpieczona zarzucając naruszenie: - art. 102 k.p.c. polegającego na zasądzeniu od ubezpieczonej kosztów zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego, pomimo, że sytuacja materialna ubezpieczonej jest niezwykle trudna, stanowi szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający na nie obciążanie ubezpieczonej kosztami strony przeciwnej; „- § 4 ust. 3, § 15 ust. 2 i § 16 ust. 4 pkt 2 przez błędne ich zastosowanie polegające na zasądzeniu na rzecz pełnomocnika z urzędu zaniżonej stawki opłat za czynności adwokackie, a w konsekwencji niezastosowanie przepisu § 10 ust. 4 punkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.0.1800 ze zm.), orzeczenie sprzecznie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego”.

Pełnomocnik skarżącej wniósł o: 1. przeprowadzenie dowodów z dokumentów przesłanych w załączeniu na fakt sytuacji materialnej ubezpieczonej, 2. zmianę postanowienia w punkcie 2 przez uchylenie postanowienia, 3. „zmianę postanowienia w punkcie 3 przez zasądzenie od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku na rzecz adw. M. kwoty 240 zł w miejsce zasądzonej kwoty 120 zł tyt. zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu”, 4. nieobciążanie ubezpieczonej kosztami postępowania zażaleniowego, 5. zasądzenie na rzecz adw. M. K. zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu zażaleniowym z urzędu wg norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ § 1 i 1¹ k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną, postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o

stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia bądź w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Opisany katalog orzeczeń zaskarżalnych zażaleniem do Sądu Najwyższego ma charakter zamknięty (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 września 2020 r., I CZ 37/20 oraz z dnia 10 czerwca 2021 r., I CZ 42/21). Postanowienia Sądu Najwyższego, które nie zostały ujęte w tych przepisach, nie są zatem zaskarżalne zażaleniem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2021 r., II CZ 55/21, Legalis). Dotyczy to także postanowienia o kosztach postępowania kasacyjnego wydanego w związku z odmową przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wobec powyższego niedopuszczalne zażalenie pełnomocnika ubezpieczonej podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił wniosek pełnomocnika ubezpieczonej ustanowionego z urzędu o zasądzenie na jego rzecz kosztów udzielonej pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym z uwagi na fakt, iż pomoc prawna w niniejszej sprawie została udzielona z naruszeniem zasad profesjonalizmu wymaganych dla rzetelnego prowadzenia sprawy. Adwokat, decydując się na wniesienie zażalenia, którego nie przewidują przepisy k.p.c., nie może skutecznie domagać się przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w rozumieniu § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

[as]